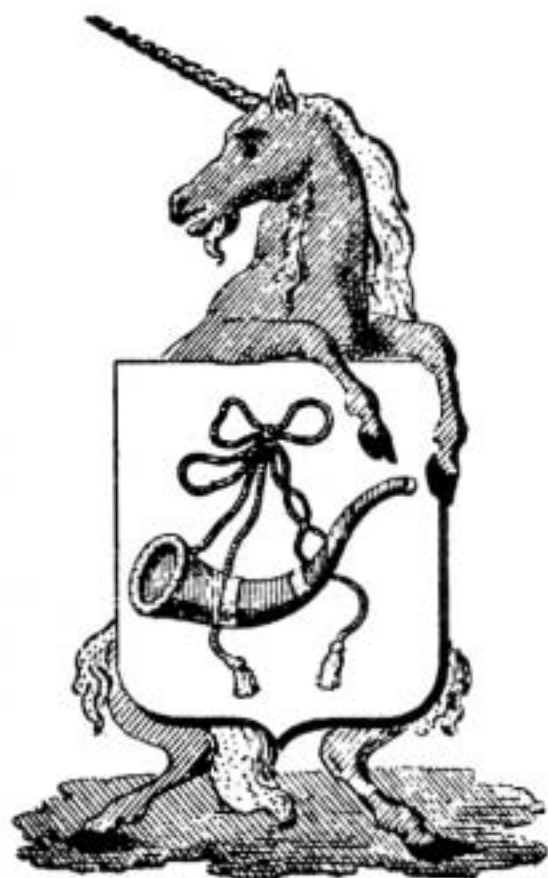

STADSWAPENS IN HOORN'S DREVEN

Tijdens de stadswandelingen, die de afgelopen zomers in Hoorn door onze vereniging werden georganiseerd, kwamen nogal eens wat vragen los van de deelnemers over de verschillende wapens die op Hoornse gebouwen staan afgebeeld. Soms zijn het gevelstenen, danweer is het een afbeelding in metaal op een hek of een schildering op hout. Om het onze leden/lezers wat gemakkelijker te maken deze wapens te herkennen zullen we in deze en voorzover nodig in de komende edities een aantal van deze heraldische afbeeldingen laten zien en ze tevens summier bespreken. Wellicht kan in een later stadium dan ook eens een artikel worden gepubliceerd over de voor onze goede stad Hoorn historische achtergronden t.a.v. de aanwezigheid van deze stadswapens.

A. HOORN

Als eerste afbeelding beginnen we (natuurlijk) met het stadswapen van Hoorn zelf. (A). De officiële blazoenering (wapenbeschrijving) luidt als volgt: "Van zilver, beladen met een Hoorn van keel, geringd van goud, geband van lazuur met gouden kwasten; het schild van achteren vastgehouden door een zittende Eenhoorn van keel, gehoorn, gemaand, gebaard, gevlokt

en gestaart van goud. Het wapen werd bevestigd door de Hoge Raad van Adel op 26 juni 1816, maar is van veel oudere datum, waarschijnlijk 14e eeuws.

Hoorn heeft een typisch "sprekend" wapen: de afbeelding op het schild geeft de naam van de stad aan. De volksmond zag in de afgebeelde hoorn de hoorn van de dolgeworden stier, die vanaf Monnickendam via Edam, Middelie en Oosthuizen naar deze stad was ontsnapt. Dit "stierenverhaal" vindt men dan ook bij deze plaatsen weer in de volksverhalen en/of wapentekens terug. Overigens was de schildhouder vóór de Reformatie een afbeelding van Maria met het Kindje Jezus. Dit sluit aan op de aloude Mariadevotie waardoor Hoorn voor de Reformatie zeer grote bekendheid genoot. Er bestaat eveneens de theorie dat ook in de 16e eeuw twee eenhoorns al als schildhouders hebben gefungeerd, die vermoedelijk ontleend zijn aan die van het wapen van Bisschop Joris van Egmond.

B. ENKHUIZEN

Eveneens op 26 juni 1816 werd het wapen van Enkhuizen (afbeelding B) door de Hoge Raad van Adel bevestigd, hetgeen erop duidt dat het reeds voor die tijd in gebruik was. Waarschijnlijk evenlang als het Hoornse wapen. De blazoenering of beschrijving die officieel geregistreerd staat is niet geheel volledig of beter gezegd niet gedetailleerd genoeg. De beschrijving luidt: "Van lazuur, beladen met drie haringen van zilver geplaatst en fasce, gekroond van goud en verzeld van drie sterren mede van goud, staande en pal; het wapen vastgehouden door